

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Strada Iuliu Maniu Nr. 36.

Cenzurat.

Toți trebuie să ne înfățișăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, pentruca fiecare să-și primească răsplata, după binele sau răul, pe care-l va fi făcut, când trăia în trup.

2 Cor. 5, 10.

Crime la București și pretutindenea.

Viața și avutul oamenilor a ajuns în cea mai mare nesiguranță. Bandiții și escrocii, uci-gașii și hoții, dau năvală asupra omului, să îl despoaie de avutul său.

Dacă întâmpină cea mai mică împotrivire îi curmă viața cu un foc de revolver, cu un cuțit ținut la îndelete, cu o funie ca să-l stranguleze, cu niște pânzături, ca să-i astupe gura.

Nici odată borfașii n'au fost mai îndrăzneți, nici odată crimele n'au fost așa de dese, nici odată jaful în averea altuia n'a fost mai cutezător.

Statul a dispus să se ia dela cetățenii pacinici armele, dar nu s'a găsit până azi nici un hoț ca să dea arma în grija autorităților.

Mai deunăzi o față bisericască a propus să se schimbe constituția și desigur s'a gândit, fără să o spună, și la introducerea pedepsei cu moartea.

Dacă Dollfuss n'ar fi pus spânzurătorile în funcție, azi Austria ar fi fost o republică dispărută fără cap și stăpân.

Cu mijloace paliative, cu mânuși nu se mai pot cârmui statele și mai ales statele, cari au lăsat să crească coarnele tuturor agenților revizionști, comuniști și anarhiști.

Austria sub domnia social-democraților a zidit adevărate fortărețe, în cari a introdus mii de lucrători, în condițiile cele mai favorabile.

Lumină, apă, căldură centrală, confort princiar. Credeți că acești beneficiari au fost mulțumiți?

Da de unde să fie. Au făcut alianțe cu cei, ce voiau să răpească independența țării lor, cu comuniștii din statele vecine, cari le-au furnizat bombe, arme și tot ce poate inventa mintea omenească pentru a desființa o organizație de stat.

La noi mișună în țară falsificatorii de bani, și nu oarecari țărășenii de oameni, — ci străini, cari s'au furișat pe la întreprinderile industriale, ca să ne nimicească moneda și puterea de cumpărare a banului nostru.

În Ungaria ceata falsificatorilor a ajuns până la ministere și Windischgraetz e prototipul cel mai eclatant al luptei cu franci falsificați contra bunei ordine din viața statelor vecine.

În Franța s'a încuibat Stavitzky, cu banii corupțiunii, și corupția a ajuns până în cercurile cele mai înalte. Patru foști miniștrii și șeful poliției din Paris sunt implicați în afaceri de mocirlă.

Cine știe ce ar eși la noi, dacă s'ar publica lista celor atinși de Szeletzky? Văd că publicarea întârzie, deși ea ar ridică un vâl de pe vasul spurcaciunilor, ce ascunde și ar fi vremea să se curețe atmosfera de pecinginea rușinei, care ne arde obrazul.

Deci cu o oară mai curând să se schimbe constituția, ca să-și ia pedeapsa cei, ce s'au a-

tins de averea țării, fie ei spirtarii negri, fie spertari dela Skoda, fie toți cei, ce s'au abătut dela calea mântuirii, dela calea cinstei. Altcum, o îndreptare spre bine, nu o vedem posibilă.

Se vor rostogoli guverne după guverne, se vor măcina mulți oameni bine intenționați, dar rădăcina răului și a putregaiului, — aceia trebuie mai din-tăiu scoasă și nimicită.

Reaprindeți candelile în dormitoare.

— În legătură cu crima din Strada General Angelescu. —

Capitala întregă este încă sub impresia înfiorătoare a crime săvârșite în strada Gen. Angelescu. Cei prudenți, ca și cei fricoși, își verifică incuitorile sau își închid în zăbrele de fier siguranțele instalației electrice.

De fapt, din descrierea săvârșirii crimei, se constată că cel mai bun complice al criminalilor a fost întunericul. Și l-au asigurat în primul rând, scoțând siguranțele electricității, așezate în fiecare casă la îndemână. În acest întuneric s'a dat lupta inegală între victimă și criminal, apoi nefericita soție în întuneric n'a știut cum să vină într'ajutorul sotului său. Tot din cauza întunericului, nu-i sigură dacă au fost unul sau doi criminali.

Sunt sigur, că dacă dormitorul soțului Popovici, ar fi fost luminat de lumina discretă a unei candelile, întreg atacul banditesc n'ar fi avut un sfârșit atât de tragic. Cel puțin nu se sfârșea, poate, cu împușcarea deputatului Popovici, care în cazul acesta, protejat de lumină, putea să imobileze pe criminal, tocmai fiindcă dispunea de o mare forță fizică.

Merg cu gândul și mai departe și spun că hoțul dacă vedea dormitorul luminat, chiar numai cu lumina unei candelile, se prea poate să nu fi îndrăznit să intre și se retrăgea.

Ca preot afirm și mai mult, că prin jertfa sfințitoare, ce se aduce zi de zi și noapte de noapte, prin arderea candelilei la o icoană sfântă, se câștigă ocrotirea casei din partea lui Dumnezeu și a puterilor cerești.

Așa, că cei ce vor să se păzească de hoți, pe lângă verificarea și întărirea incuitorilor, să-și verifice și candelile. Să le reazeze, împreună cu icoanele sfinte, în locul de cinste al dormitoarelor și să le lase să ardă zi și noapte. La îndemnul reflexelor de pe icoana, ce va lumina, se vor porni, seară de seară, rugăciunile uitate, iar sub protecția luminei lor misterioase, se vor simți ocrotiți și de puteri ceva mai mari și mai tari, decât cele polițienești.

Reînviați datinele strămoșești, cari au mult rost tainic și reaprindeți candelile în dormitoare.

Pr. D. ANTAL
Dela Bradu-Boteanu

(din „Universul”)

FOILETON

Mici studii istorice.

Cevă despre Maramureș și Muncaciu.

O concluzie.

(Sfârșit)

Așadar...

Așa cum stat-au și cum stau lucrurile; și având în deosebită atenție moțiunea votată de congresul național-bisericesc, chestiunea aspră și urgentă care se pune este: *Ortodoxii Maramureșului ce-au de-a face într'o astfel de situație?*

1. Înainte de toate ei au nevoie de o consolidare a legăturilor (de orice fel) dintre ei; din ortodoxia lor să facă un izvor de apă vie și vindecătoare pentru toată viața lor. Să cultive stăruiitor legăturile cu marea ortodoxie a țării: tot ce-i bun în ea să le devie cunoscut și scump; și să crează că nu se poate, nu se poate ca glasurile ei să nu răsune departe. Avem un *patriarh*, dar

il avem — mi se pare — ca să-și sporească biserica, nu s'o lasă să se usuce ca cren-gile copacilor cu rădăcini roase; avem un corp arhieresc, care n'cepe a se primeni: și el are urechi de auzit; avem corpuri eparhiale, pot răsuna și ele de ecourile strigărilor din Maramureș. Deci, solidari, *cereți mereu ce vi se cuvine*, fraților ortodoxi din Maramureș!

2. După ce ultimul congres național-bisericesc s'a ocupat cu chestiunea episcopiei voastre viitoare și după ce el a dat mitropoliei însărcinări clare și imperative despre modul cum lupta trebuie dusă mai departe, prindeți și voi firul și ajutați cu devotament deplin.

3. Aveți cu această chestiune o problemă locală. Studiați-o; nu numai ca o chestie de astăzi, ci și ca o chestiune istorică. Tot ce acolo a fost rutenizator și maghiarizator, tot ce-a fost dăunător vechiului corp românesc-ortodox să iasă la iveală; să înțeleagă astfel,

toți și toate, să înțeleagă că voi aveți un *ideal de refacere*. Acesta nu-i romantism; ci este numai dovada că *fatalitățile trecute* și păgubitoare le studiați pentru a înțelege esența celor de astăzi, care *aceeași* este. Sunteți straje *națională* în Nord-Vest; se cuvine să fiți straje a tot ce-a fost și este de bună esență românească.

Deci purtător al acestor idei ar putea să fie un grup de studioși iubitori de *istorie locală nouă* și în legătură cu cea generală-românească; n'ar fi decât noroc și bine. Și drept ați avea atunci să chemați la voi și pe învățații români-ortodoxi din alte părți.

Apelați acum și la *F. O. R.*, să înceapă a vă sprijini în acest înțeles, *energic* însă.

4. Din când în când se fac alegeri. Vă vin candidați, și buni și răi; și mincinoși și de bună credință. Înfigeți-vă privirile în ochii lor și întrebați-i ce-au făcut și ce voiesc ori pot să facă pentru *ortodoxia* voastră? Dacă țineți la ea, precum am văzut

Apelul Academiei Teologice.

În acest an se împlinesc 10 ani dela înființarea Academiei noastre teologice. Această instituție a dezvoltat în decursul unui deceniu o activitate binecuvântată și rodnică. Sub părinteasca oblăduire a prea iubitului ei oerotitor și ctitor, P. S. Episcop Nicolae Ivan, și cu sprijinul neprecupețit al Ven. Consiliu Eparhial, tânăra noastră școală de înaltă cultură religioasă și morală, a pregătit un impunător număr de harnici muncitori în via Domnului. Peste 100 de preoți, ieșiți din Academia noastră teologică, se validează în cel mai îmbucurător mod în parohiile ce le ocupă, făcând cinste instituției ce i-a pregătit și ridicând simțitor prestigiul bisericii noastre strămoșești.

Corpul profesoral a luat hotărârea să sărbătorească printr-o manifestație solemnă acest an jubilar. Pentru acest scop se va edita un volum comemorativ, cuprinzând lucrări de specialitate, publicate de profesori și alți binevoitori ai Academiei. Se va face apoi la începutul viitorului an de studii, 1934/35, o sărbătoare impunătoare, al cărei program se va pregăti și se va anunța la vreme.

În scopul editării în condițiuni optime a scrierii comemorative, Rectoratul a adresat un călduros apel către toți foștii ucenici ai Academiei pentru a prénota câte un exemplar și astfel a asigura editarea acestui volum, care reclamă o cheltuială destul de respectabilă. Evident că acest apel nu obligă în mod stringent pe nimeni, ci este doar o obligațiune mai mult morală, care ar trebui să-i îndemne pe cei ce și-au câștigat substratul existenței lor în această instituție, să nu uite de ea și să contribuie din tot sufletul la promovarea prestigiului și la înflorirea ei.

Acest apel a fost, — cum era și de așteptat — foarte elogios primit. Din numeroasele răspunsuri, ce au început să sosească, afară de unul, toate sunt până acum exprimate prin cele mai binesimțite aprecieri, și primesc cu însuflețire inițiativa corpului

profesoral prénotând câte un exemplar din lucrarea comemorativă. Ne permitem să publicăm unul din aceste răspunsuri, care, ca o dovadă de sincer devotament și grațitudine a unui fost ucenic al Academiei, distins și zelos părinte sufletesc în una din parohiile Eparhiei noastre, — numele lui deocamdată îl trecem sub tăcere, îl vom publica în cadrul potrivit al activității sale pastorale în volumul comemorativ — îi face toată onoarea atât lui cât și instituției, ce se mândrește a-l fi avut printre membrii săi. Iată-l:

Mult Onorate Domnule Rector,
„Primind avizul Nr. 156/1934 în senzul comemorării unui deceniu de rodnică activitate a instituției noastre de un deosebit prestigiu și un înalt rol religios-moral: **Academia Teologică ort.-rom., din Cluj, am deosebită plăcere de a folosi primul moment întru prezentarea răspunsului meu respectuos.**

„Nu voiu uita nici odată zelul și dragostea, ce eu satisfăcut le-am constatat în cursul uceniciei mele, — mijloace și calități atât de sublime, cu cari Prea Stimații noștri Profesori dela acest înalt focar de cultură au nizuț și se străduesc în tot timpul — a transplanta adânc în sufletele viitorilor preoți: convingerea fermă, că a lupta pentru apărarea dreptei credințe și promovarea ei, nu este numai o datorie umană elementară, ci e și calea sigură de ieșire din haosul crizei morale și materiale ce predomină întreg universul.

„Ne-ați învățat cum să luptăm și lupta noastră astfel începută și continuată nu-i grea și ne duce zi de zi spre noi izbânzi în câmpul vast de onoare al Creștinismului ortodox.

„De aceea s'ar putea ca eu să nu îmbrățșez cu drag apelul trimis de prea iubiții noștri comandanți? Nu! din contra, mă grăbesc a prénota volumul comemorativ de care amintiiți. În acelaș timp Vă rog prea respectuos, Domnule Rector, binevoii

a primi și prezentul tablou¹⁾ ca o fidelă reprezentare a unui modest rezumat de conștiințioase străduințe pastorale în anii de preoție; primiți-l, Vă rog, în semn de sinceră, profundă și statornică stimă și recunoștință pentru întreg vrednicul corp profesoral dela Academia noastră teologică.

Cu întregul meu devotament de adâncă venerațiune :
(urmează semnătura.)*

¹⁾ Tabloul cuprinde în icoane aspecte frumoase din activitatea sa de preot. Il vom reproduce în volumul comemorativ.

Nu ne îndoim că pilda bună își va găsi aprecierea cuvenită. Ne vom îndeplini o plăcută datorie dacă prezentându-se și alte manifestații tot atât de înălțătoare, le vom putea da cuvenita atențiune. Aceasta nu va putea decât să servească ca un prețios imbold pentru încurajarea tendinței spre virtute și ideal în domeniul activității noastre atât de nobile și binecuvântate în via Domnului.

I. V.

În slujba adevărată.

Să fie preoții... e glasul unanim a celor, cari cu tărie cred, că regenerarea morală a însului și a societății trebuie să vie numai prin și dela Biserică, căci numai ea, Biserica, urmărește realizarea integrală a idealului moral creștin.

Pentru noi preoții nu e supărătoare aceasta chemare, căci e glasul conștiinței noastre preoțești, pe care îl auzim în fiecare moment.

Adevărata păstorire a sufletelor, azi nu e numai o problemă, care ne preocupă, pe noi preoții ci una din întrebările mari despre rosturile superioare ale existenței noastre ca creștini și români.

Misiunea noastră, după cum se prezintă, nu e de loc ușoară.

E ușor a face literatură, e ușor a scrie versuri, a face politică, a ridica palate, a ține discursuri de ocazie, a predica, a critica... dar a păstori sufletele: a converti pe om, — nu dela o credință la alta, — ci dela o viață inferioară la alta superioară, este lucru greu și nu este dat oricui a o face, decât celor chemați și celor, ce au vocațiune pentru aceasta.

A fi păstor de suflete înseamnă a fi stăpân pe suflete.

Să recâștigăm sufletele pierdute: să schimbăm lumea și să facem una mai bună, pe omul care și-a părăsit căminul și familia și a plecat pe fronturile de luptă să omoare sau să fie omorât, pe omul care a fost scos odată din mediul tradițional și pus în

perspectiva de a comite lucruri, pe cari nu le-a comis nici odată, pe omul iritabil, fără milă, desechilibrat, egoist, pervers și în general imoral, să-l facem iară blând, așezat, milos, cu un cuvânt virtuos; pe tinerele vlăstare: generația de după război, crescută în condițiuni haotice și printre continue rebeliuni și agitații, în absența oricărei autorități, să o disciplinăm: iată adevărata noastră misiune și slujba noastră adevărată.

Dar omul e rău, tinde mai mult spre păcat și nu vrea să se schimbe cu una cu două. Preotul însă trebuie să aibă un plan în misiunea lui bine definit, hotărât a-l executa, oricari ar fi dificultățile, ce i-ar aține calea. Numai cu tărie și cu răbdare se poate îndeplini o misiune... e misiunea noastră și trebuie să o îndeplinim.

Pentru ca preotul să-și poată îndeplini misiunea, nu i se cere să fie numai om cu carte ci: om cu suflet, ucenic al lui Hristos, să se lapede de sine și să urmeze lui Hristos. Un exemplu de frumusețe morală este în stare să aducă o concepție superioară în traiul, viața și întreaga chemare a omului; să-i stăpânească sufletul adecă.

Am intrat în postul Sfințelor Paști. Suntem datori lui Dumnezeu cu post și cu rugăciune, iar sufletelor enoriașilor cu o permanentă păstorire duhovnicească. Nici o convenire, nici o întâlnire a preotului cu enoriașul să nu aibă alt caracter, decât duhovnicesc.

din memoriile voastre, — puneți tuturora condiția: Să vă susțină cauza aceasta! Cui nu-i înclinat să vă dea tot ajutorul său, nu mai dați nici voi — *nici un ajutor.*

5. Din tot ce se știe din istoria noastră — o parte ați văzut-o și în aceste articole — pe voi v'au prăpădit: *Austriacii și Ungurii catolici și aliații lor, Jidani.* Din fericire de Austrieci ați scăpat; Unguri mai aveți; dar toți aceștia, *pentru ca să vă distrugă, diavoli politici,* v'au făcut zestre pe Jidani: Voi trebuie să fiți contrarii lor, *antisemiți;* dar antisemiți serioși, economici, politici. Deviză trebuie să vă fie și-aceasta: Cu amicii dușmanilor noștri nu putem fi amici. Înțelegeți...

Vom fi noi și prieteni cu destui Slavi acum; dar rutenismul nu ni-i prieten; izolările de cătră el trebuie să fie alt punct din programul vostru politic. C'o vorbă: Trebuie să fiți ce nu ați fost: naționaliști radicali.*)

*) Privitor la *Ruteni* aruncați ochii peste graniță; și constatați că Cehoslovacia introduce la ei o cultură bine

Mai mult nu zic; mai mult-ul trebuie să-l gândiți voi, localnicii; să-l gândiți până la capăt și să vă hotărâți a fi folositori numai vouă și nației.

6. Dar pentru toate acestea, — și pentru altele neamintite — pentru viitor este absolut necesar să aveți un centru de vază, acolo, local, aproape; un centru, pentru care „soarele culturii românești răsare numai la București”, precum se zicea înainte de războiu; un centru care să refacă românește cultura poporului părăsit de desnaționalizați și să-l ție strâns legat și de mulțimea nației actuale, care duce 'nainte o cultură veche, fără să înlătore ce-i bun și potrivit din civilizația modernă.

Acel centru, în conformitate cu o lege a istoriei ardelenesti, trebuie să fie o episcopie deplin devotată numai statului român și credinței sale românești!

G. Bogdan-Duică

ingrijită; cultura aceasta va răsbate și la voi, în ce forme nu se știe încă. Și acest viitor vă invită să puneți granițe între ei și voi; și granițe religioase: Fiți, deveniți ortodoxi!

La **Librăria Eparhiei ort. din Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 6**, se află de vânzare următoarele cărți:

	Lei
Acaftistul Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, legat	85
Acaftistul Bunei Vestiri al Prea Sfintei și Pura Fecioarei Maria, 32 pag.	5
Acaftistul mic întru Mărirea lui Dumnezeu, carte de rugăciuni, legat	35
Andrutsos H.: <i>Dogmatica Bis. Ort. Răsăritene</i> , trad. de Dr. D. Stăniloae, 477 p.	300
Antonie Mitr. Kievului: <i>Catechism Creștin Ortodox</i> , trad. de Econ. I. P. Tincocă	40
Bălan N. Dr.: <i>Biserica Neamului și Drepturile ei</i> , 162 pag. 1928	40
Bălan N. Dr.: <i>Biserica împotriva concordatului</i> , 52 pag. 1929	30
Bălan N. Dr.: <i>Pavel Apostolul lui Iisus Hristos</i> , tablou biografic după Konrad Kirch.	25
Bălan N. Dr.: <i>Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi</i> , 24 pag., 1933	8
Barbu P. Dr.: <i>Curs de Catehetică sau metodică religiunii</i> , 91 pag., 1933	60
Bejenariu M. Pr. Econ.: <i>Problema vieții viitoare în religie</i> , 216 pag.	150

Expediția se face prompt și cu îngrijire prin colet postal contra cost sau cu ramburs. La prețurile de cost se mai adaogă și spesele postale.

A venit vremea ori să ne preamărim ori să ne rușinăm.

Ne reclamă pruncii de școală să-i învățăm și să le dăm îndemnuri părintești, ne reclamă sufletul poporului, care ni s'a dat spre păstorire să-i arătăm calea spre mântuire, ne reclamă omenirea, care nu numai că dorește dar se află în ajunul unei regenerări morale toți așteaptă ca noi să ducem pe Hristos în mijlocul lor.

Dela îndeplinirea ori neîndeplinirea acestor chemări depinde: preamărirea ori rușinarea noastră.

Și acum marea întrebare este: cum vom putea îndeplini chemarea ce ni se impune?

Predicarea moralității, numai cu

vorba, biciuirea patimilor, cu condamnări neîndurate pentru cei păcătoși, nu desleagă problema păstoririi sufletelor, nici nu ajută regenerarea morală în curs, ci din contră pe cea dintâi o întunecă, iar pe a doua o întârzie. Un exemplu de viață neprihănită însă, un preot împărțitor de mângâieri sufletești, un preot cu mare dar, cu mintea limpede și cu sufletul plin de iubire, va deslega problema mai cu ușurință.

Să facem o păstorire în înțelesul cel larg și apostolic al cuvântului. Întreaga lumină a minții și căldura sufletului nostru să o punem în slujba lui Hristos:

În slujba adevărată.

(„Legea Creștinească”)

I. E.

Dela Asociația Clerului „A. Șaguna” Sibiu.

1. Asociația clerului „A. Șaguna” a trimis dlui ministru al instrucțiunii și cultelor un memoriu în care se cer următoarele:

1. Să se desființeze cele două curbe speciale aplicate salariilor funcționarilor publici.

2. preoții noștri să fie salarizați conform gradului lor de pregătire, deci după criteriul care se aplică și la ceilalți funcționari.

3. Să se reinființeze toate posturile ecleziastice care au fost înscrise în bugetul anului 1930, cu toate drepturile lor bugetare.

4. Gradațiile consilierilor eparhiali să se înscrie în bugetul nominal al fiecăruia și nu în bugetul global.

5. Să se acorde diurna cuvenită tuturor protopopilor noștri, așa cum li se acordă protopopilor greco-catolici. Căci astăzi statul plătește 75 protopopi uniți pentru biserica greco-catolică din Ardeal, câtă vreme pentru biserica ortodoxă din Ardeal, cu credincioși mai mulți, statul nu plătește decât 28 de protopopi în loc de 83 câți sunt. Astfel un protopop unit primește o diurnă lunară de 2250 Lei, iar un protopop ortodox o diurnă de 750 Lei.

6. Să se acorde cota de $\frac{1}{10}$ din salariile preoțești pentru alimentarea fondului de pensii al preoților din Ardeal.

7. Să se bugeteze și parohiile vacante, pentru a se putea întregi la timp și pentru ca să poată fi remunerați administratorii lor.

8. Să se bugeteze cântăreții bisericești din Ardeal, cari au diplomă dela vre-o școală de cântăreți.

9. Să se ia în buget o sumă potrivită pentru ajutorarea preoțeselor văduve și a orfanilor de preoți, cu pensii derizorii.

10. Să se bugeteze o sumă corespunzătoare pentru zidiri de biserici și case parohiale măcar pe seama preoților din ținuturile foarte sărace.

11. Să se reinființeze postu-

rile de spirituali la Academii teologice și cele de secretari la aceleași Academii, ca la Academii greco-catolice.

12. Să se recunoască Academiiilor teologice dreptul de a libera diplomă de licență, întrucât aceste Academii fac parte din învățământul superior, atât prin pregătirea și activitatea profesorilor, cât și prin pregătirea ce li se dă studenților (studenții intră în Academie cu bacalaureat de liceu și fac 4 ani de studiu). Cerem acest lucru și pentru motivul că Academiiile teologice din Blaj i s'a acordat acest drept.

13. Să se acorde carnet de reducere pe C. F. R. și pe seama preoților pensionați, a preoțeselor văduve și a orfanilor lor, cum se acordă celor din vechiul regat.

14. Să se aplice principiul proporționalității la acordarea ajutoarelor diferitelor culte, avându-se în vedere numărul sufletelor, averea ce posed și nevoile lor reale, conform art. 31 din legea pentru regimul cultelor...

2. Tot Asociația clerului „Andrei Șaguna” a rugat printr'o adresă Sf. Sinod să dea o pastorală prin care să îndemne diferitele societăți și pe credincioși să nu mai aranjeze petreceri necreștinești în postul Paștilor.

Sărbătorire. Duminecă va fi sărbătorit în sala IV din palatul central al Universității clujene, de către Soc. studenților în litere și filosofie, dl Onisifor Ghibu, prof. univ, și cunoscutul scriitor bisericesc. Dl Ghibu, care se poate mândri cu o activitate neîncetată pe ogorul culturii românești, e una din figurile reprezentative ale păturii intelectuale din Ardeal, atât înainte cât și după război, iar anii aprigi ai pribegiei l-au văzut ostentiv pe meleagurile nedestelenite ale Basarabiei. E îmbucurător că tineretul universitar a luat inițiativa frumoasă de a-și arăta respectul și admirația pentru înaintașul lor, care printr'o viață de muncă le stă drept pildă de virtuți creatoare.

Iarăși despre „Oastea Domnului”.

În ultimile numere ale acestei gazete, frații preoți I. Bunea dela Năsăud și Fl. Mureșan, publică câte un articol asupra asociației religioase „Oastea Domnului”. Primul, ca unul ce păstorește într'un ținut aproape curat gr.-catolic, unde sigur a întâlnit „ostași” recrutați și dintre fiii bisericii surori, vede în această mișcare religioasă un mijloc „trimis de Dumnezeu pentru potolirea și înlăturarea fricțiunilor existente dintre cele două biserici surori”, al doilea prin minunata alcătuire a acestei asociații și prin aplicarea strictă a canoanelor, o reînviere a vieții curate creștinești. Aprob întru toate aceste ambe păreri. Prima o verifică și lupta fățișă dusă de organele bisericii unite contra oastei, iar a doua, viața curată, în adevăr lipsită de păcate și însuflețirea pentru cauza creștinismului, de care e cuprins un suflet de ostaș. Așa judecăm și așa suntem obișnuiți a judeca, noi tinerii preoți în idealismul nostru.

Sunt născut și crescut în Munții Apuseni, aproape de meleagurile, pe cari s'a născut și crescut și acela, în sufletul și în mintea căruia, a încolțit și rodit această mișcare religioasă. Cunosc ceea ce a îndemnat pe păr. I. Trifa să cugete adânc la nestatornicia vieții, la loviturile sorții, precum și la decăderea, la care a ajuns omenirea numai în urma păcatului. Stăpânit de aceste gânduri, cari nu puteau la nici un caz să crească și să înflorească, sub păstorirea sa de umil preot într'un sat sărăcăcios din falnicii și mândrii noștri munți, a luat drumul spre Sibiu. A scris, a muncit mult, mult încât și-a măcinat zi de zi sănătatea. Scrisul lui a plăcut multimii setoase după „cuvânt ce are putere”, drept, curat și sfânt, dovadă că într'un timp foarte scurt a ajuns „Lumina Satelor” cunoscută în toate ținuturile românești. După un timp scurt dela apariția gazetei s'a întiintat și „Oastea Domnului”, care nu are alt scop decât „perfecționarea și curățenia sufletească” după cum zice dl Lascarov-Moldovanu.

Când din ordinul autorităților bisericești s'a discutat în conferințele preoțești problema „Oastei Domnului” nu eram preot. Acum îmi pare foarte bine că pot să-mi spun și eu umilă-mi părere referitor la această însemnată chestiune. Părerea mea este că păr. I. Trifa n'a fost înțeles și ajutat. A fost înțeles, ajutat, sprijinit, însuflețit și patronat de I. P. Sf. S. Mitropolitul nostru Nicolae, de răboinicul păr. Scriban, de duiosul frate L. Moldovan, de robitul de Domnul frate I. Gh. Opreșan — cum le zice păr. Fl. Mureșianu — și de foarte puțini preoți, dar de grosul preoțimeii, nu. Dacă toți se puneau în fruntea oastei — ei, ofițerii Domnului — sigur că ostașul nu se prezenta așa cum i-am văzut ca student teolog chiar în creerii Munților Apuseni: un om ieșit cu totul din regulile, datinele și poruncile bisericii, fără să se închine, fără să aducă jertfe, la în-

mormântări și cununii fără să observe nici o datină veche, etc... fără să mai fie încopciat-cu trecutul, cu neamul lui și cu sufletul neamului lui, prin veriga datinilor credinței, legii și nației lui. Aici a ajuns poporul ostaș și unde nu rătăcește turma fără păstor, mai ales când acea turmă n'are cultura teologică necesară. N'a fost destul ca păr. Trifa să scrie și să muncească acolo în Sibiu, sbiciuind păcatul sub orice forme și această muncă a lui să fie patronată de un Prinț al Bisericii, ci munca lui trebuia ajutată, sufletul ostașului condus, adeseori înfrânat și dirijat de preotul din parohie. Atunci sigur că cu totul altfel se prezenta viața ostașului, purtarea lui față de biserică și imensa muncă dela Sibiu, nu mâna apa la moara sectarilor.

Este un an de când în Cluj, s'a aprins un far ce luminează tot Ardealul: „Frăția Ortodoxă Română”. Prin înființarea acestei asociații religioase s'a justificat din nou rolul celor „Oastea Domnului”. Precum F. O. R. vrea să readucă în mijlocul familiilor intelectuale atmosfera curat românească din trecut, așa și „Oastea Domnului” urmărește reîntoarcerea poporului nostru către acea mamă bună care a născut, legănat, crescut și înzestrat neamul nostru, către toate sfaturile, poruncile și învățăturile bisericii noastre ortodoxe. Nu-mi închipui ostașii mergând blânzi și cu capul plecat, neîncetat rugându-se, ocolind orice petrecere și veselie, ci o asociație de creștini luminați, cinstiți, în a căror vorbă să te poți încrede, serioși, știind să muncească acest pământ național, luând parte la petreceri lumești cuviincioase și cântând cu drag cântecele noastre naționale și doinele noastre de jale. Această armată de ostași conștiinți ai bisericii, având mijlocul încins cu adevărul și îmbrăcați fiind cu zava dreptății, încălțați cu evanghelia păcii, peste toate luând pavăza credinței și coiful mântuirii (Ef. 6, 14-18), să fie condusă de preotul-ofițer, care „să îndeplinească cu evlavie sfintele slujbe, să predice cuvântul Evangheliei, să păstorească pe fiii săi sufletești spre binele lor vremelnic și veșnic, îngrijind de catehizarea tineretului, să ducă o viață cumpătată, desbrăcată de patimă, curată, blândă, făcându-se tuturor pildă întru faptele cele bune, să trăiască cu poporeni săi în bună înțelegere, pace și dragoste și mai presus de toate să fie cu credința nestrămutată către legea strămoșească a Bisericii noastre și a sfintelor ei Predanii, către hotărârile și canoanele sfintelor Sinoade și să fie cu credință și alipire până la moarte către înalta sa Stăpânire bisericească și lumească.” (Singhelia arhierescă).

În felul acesta cred că „Oastea Domnului” va fi o mișcare, care va da roade folositoare bisericii și va contribui la închegarea sufletească a neamului.

Pr. Axente Tomuş-Mociu

ACTIVITATEA

cercurilor religioase din protopopiatul Ludoș pe anul 1933.

Preoții din protopopiatul Ludoș, convingși de chemarea misiunii lor de apostoli, au continuat munca întreprinsă în anii trecuți prin întruniri religioase și în anul 1933.

Astfel toate 4 cercurile religioase din protopopiat au dezvoltat o activitate rodnică sămănând cuvântul adevărului în 50 de predici și conferințe și câteva lecții practice.

S'au făcut întruniri în toate parohiile ortodoxe din protopopiat unde s'au a lănat preoții cercului respectiv oficiind diferite slujbe în sobor, la cari credincioșii au luat parte în număr mare.

Cercurile dispun de un fond de 2000 Lei format din venitele dela întruniri. Din fondul cercurilor s'au cumpărat broșuri de propagandă contra sectelor și s'au distribuit credincioșilor.

Apropiindu-ne și în anul acesta de sezonul muncii noastre misionare, prin venirea primăverii, suntem în credința, că onorații preoți conducătorii cercurilor religioase își vor întocmi „Itinerariul“ din vreme, pentru continuarea muncii, având în vedere în viitor mărirea fondurilor, pentru propaganda morală religioasă, ce avem de scop a o face și prin scrieri de conținut ortodox.

Pr. Gh. Stan

„Să știți, că dacă ar ști stăpânul casei la ce ceas din noapte va veni hoțul, ar veghea și n'ar lăsa să-i spargă casa. De aceea și voi fiți gata: căci Fiul omului va veni în ceasul în care nu vă gândiți.“

Matei, 24, 43.

O manifestare grăitoare.

Societatea „Sf. Gheorghe“ a elevilor ortodocși dela liceul grăniceresc din Năsăud, în năzuința ei de a se cultiva în spiritul solitarității și muncii, ridicate până la religiozitate, a dat dovadă în mai multe rânduri prin prestațiuni, de felul cum înțelege să-și justifice existența.

Pe lângă comemorarea festivă a zilelor mari, a bărbaților distinși din trecutul bisericii noastre și practicarea virtuților creștinești, membrii acestei organizații și-au fixat în programul de activitate ajutorarea edificării bisericii ortodoxe din localitate.

Prima manifestare în acest sens a făcut-o Duminecă în 11 Februarie c., organizând o șezătoare cu următorul program:

1. Cuvânt de deschidere ținut de prof. conducător I. Bunea. C. Sa a arătat succind legătura strânsă, ce trebuie să existe în opera de educație, între familie, școală și biserică, insistând în special asupra conlucrării celor trei factori pentru formarea caracterului moral al tineretului.

2. Solo de chitară de elevul C. Sarroy, cl. VI.

3. „Idolul“, de Mircea Rădulescu, recitată de C. Niculescu cl. V.

4. Piesa: „Un tutor“ jucată de elevii și elevele dela liceu.

5. Cuvânt de închidere ținut de dl. Baibu, președintele societății.

Executarea impecabilă a programului a stârnit mulțumirea unanimă a întregii asistențe. Beneficiul material realizat cu această ocazie, se cifrează la 800 Lei, pe cari societatea i-a vărsat la fondul de edificare a bisericii.

Dorim tinerilor școlari să contribuie și mai târziu cu același elan și cu aceeași râvnă la activitatea devotată pentru prosperarea bisericii și a neamului.

INFORMAȚIUNI

Biblia hitleristă. În Germania a apărut o ediție revizuită, după concepțiile naziste, a Psalmilor, în cari referințele la istoria ebraică sunt înlocuite, suprimându-se toate numele evreești. Un alt aderent fanatic al filosofiei hitleriste, a fost însărcinat cu dirijarea intelectuală a tineretului. El este autorul „Mitologiei Sec. XX“ care pledează pentru eliminarea Crucii din Religie. „Creștinismul nu ne-a adus civilizația“, declară el; „Creștinismul își datorează vitalitatea caracterului german“. De aci, mergând pe această cale fantezistă, se va ajunge poate la concluzia că Adam era german și că scopul Creațiunii a fost ca să aducă omenirea la picioarele lui Hitler. Blasfemiile bolșevicilor sunt crude și brutale; blasfemiile Naziștilor sunt solemne dar copilăroase; nu sunt însă mai puțin josnice și abominabile și deci desgustătoare pentru toți cei, ce-și așteaptă mântuirea prin sângele vărsat pe Golgota.

(The Christian).

Scoala țărănească a „Astrei“. La Cluj, s'a inaugurat, prin zelul admirabil al preș. prof. Dr. Hațieganu, o școală țărănească pentru 38 săteni fruntași din satele din jurul Clujului, pentru a li se da noțiuni de agromonomie modernă la Academia de Agricultură din loc, precum și de igienă, română, istorie și religie. Fapta vorbește dela sine. Nu ne putem ocupa îndeajuns de ridicarea păturii țărănești, temelia țării. „Astra“, ca totdeauna, continuă o tradiție sfântă de solidaritate socială, caracteristică trecutului Ardealului, când „domnii“ lucrau pentru satele românești.

In Parlament, dl. Octavian Goga, a adus, printr'o cuvântare documentată, la ordinea zilei, arzătoarea chestiune a muncii naționale, cutropită de beneficiari străini. Cifrele sunt într'adevăr surprinzătoare și dureroase pentru suzeranitatea elementului românesc în cuprinsul țării noastre. În lumea industriei și Comerțului; în instituțiunile de Stat — ca Poșta; în întreprinderi de utilitate națională, ca C. F. R., minoritarii se găsesc într'o proporție îngrijorătoare. E ușor de desprins prămejdia enormă, ce reprezintă această stare de lucruri pentru noi. Mai cu seamă că viitorul se prezintă în culori destul de sumbre. Aci, la Cluj, toate Facultățile sunt năpădite de minoritari. Nu numai la Medicină și Farmacie (cu înspăimântătoare proporție de 80%) dar chiar Științele și Literale sunt în primejdie. Vom trăi oare să vedem corpul didactic compus din elemente rău-voitore față de ideea de Stat unitar român? Conducătorii noștri nu se pot gândi mai mult la viitorul țării, care are la temelie atâtea jertfe?

Tot petreceri! E dureros că burlurile continuă, chiar în acest timp, când Biserica ne cere reculegere, post și pocăință. Dăm o rea pildă tineretului și deprinderi, cari sunt dăunătoare formării caracterului lor de creștini, cari să se știe înfrâna. Le ținem numai predici și apoi le suntem piatră de sminteală?

Conferință. În seria conferințelor organizate de Soc. Ort. a Fem. Rom., a vorbit Duminecă 4 Martie a. c., la Universitate, dl. prof. Dr. Orest Bucevschi despre: „Psihologia ateismului rusesc“.

Subiectul anunțat a fost tratat într'o expunere documentată și extrem de interesantă. Sala a fost archiplină și conferențiarul distins, felicitat din toate părțile.

Cerc de studii. În cadrele cercului de studii al Societății studenților în teologie „Credința ortodoxă“ care s'a deschis în ziua de 3 Martie a. c., în fața unui numeros public — după ce dl. Rector al Academiei a arătat importanța cercului de studii, — a urmat conferința dlui prof. Dr. L. G. Munteanu, despre: „Religie și cultură“.

Aceste conferințe se vor ține săptămânal fiind mijlocul sigur prin care se cimentează o cât mai strânsă colaborare și legătură între dnii profesori și studenți. Sâmbătă, în acelaș cerc va vorbi dl. prof. Dr. I. Pașca, despre Viața și doctrina episcopilor romani Liberius (352—366) și Virgilius (537—55).

Deces. Preoteasa Valeria Maier născ. Popp, soția vrednicului nostru preot Gavriil Maier din Toplița, după scurte suferințe, a adormit în Domnul Joi în 1 Martie a. c., în vârstă de 64 de ani și după o căsătorie de 44 ani.

Înmormântarea s'a făcut Sâmbătă în 3 Martie a. c., de către protopopul tractual Ioan Maloș, asistat de preoții Aurel Gliga din Toplița și Pavel Șendrea din Râpa-de-sus. Odihnească în pace.

Sfidând spațiul. Clujul trece prin momente unice. De două ori pe zi, pâlcuri, pâlcuri se îndreaptă spre piața Catedralei, care în curând devine o mare de capete. Spectatori de toate clasele sociale, de toate vârstele, din toate cartierele sunt atrași de vraja unei îndrăznești neobicinuite. Prof. Strohschneider, dela Viena, face exhibiții de echilibristică pe o sârmă, care leagă Teatrul Național de o casă particulară, la o înălțime de vre-o 30 m. Performanțele sale sunt într'adevăr extraordinare și prin caracterul lor dezinteresat: cheta, ce se face printre miile de oameni, este în folosul șomerilor. Versiunile cele mai captivante circulă asupra personajului de faimă mondială. Se zice chiar că ar fi trecut peste cascada Niagara, pe o sârmă. Lumea se pasionază, discută.

Două doamne, venerabile, vorbeau dând din cap, melancolice:

— De ce nu vine șivoiu de lume și în biserici, la Sfita slujbă?

F. O. R.

Constituirea F. O. R. la Lăpuș. Duminecă 25 Februarie c., s'a constituit în Târgul Lăpușului, cercul protopopesesc al F. O. R.-ului. A prezidat pâr. protopop Șt. Gheție, fiind de față intelectuali și popor. După citirea statutelor a fost ales ca președinte dl. Dr. Ioan Petruș, avocat și deputat eparhial, episcop al parohiei Tg.-Lăpușului, distinsul nostru colaborator, ca vicepreședinte dl. Nicolae Perhaită, director de bancă și deputat eparhial iar ca secretar dl. Ioan Bodea. E îmbucurător cum tânără Asociație deșteaptă tot mai mult interes, dovedind cât de necesară era.

„Frăția Ortodoxă Română“ secția Cluj,

va ține *Dumineca, 11 Martie a. c., ora 4 p. m.*, în școala primară de stat din Mănăstur o *serbare religioasă*, cu următorul program:

1. „Tatăl nostru“, cor bărbătesc, de C. Porumbescu.
2. Cuvântul de deschidere al președintelui.
3. „Cum sparg sectarii legea strămoșească, furișându-se în ogorul lui Hristos“ (conferință, ținută de Dr. Orest Bucevschi, prof. la Academia teologică.)
4. „De tine se bucură“, cor bărb., de C. Porumbescu.
5. „Cerurile spun“ de Davidoff, cor bărbătesc.
6. „Sfânt e Domnul“, cor bărbătesc, de G. Dima.
7. „Pre noi înșine“, cor bărbătesc, de S. Drăgoiu.
8. Cuvânt de închidere.

Cântările religioase se vor executa de corul teologilor, sub conducerea dlui prof. de muzică Dr. V. Petrașcu.

Intrarea liberă.

BIBLIOGRAFIE

Preot Dr. Petre Procopoviciu, profesor de teologie la Academia teologică ort. rom., din Oradea: *Omilia și predica* (studiu istoric-omiletic).

Volumul cuprinde pe 84 pagini o privire retrospectivă asupra dezvoltării predicii. Are 3 capitole.

În capitolul I tratează despre: Originea predicii, predica pe vremea sf. Apostoli și a Părinților apostolici, predica după veacul al 6-lea și până azi: în Apus și Răsărit.

În capitolul II tratează despre feburile predicii.

În capitolul III Predica de azi: Ce să predicăm și cum să predicăm.

Se află de vânzare la Librăria Eparhială. Preț 40 Lei.

Se recomandă această folositoare lucrare teologică spre cumpărare: studenților în teologie, tuturor preoților și bibliotecilor parohiale.

POSTA REDACȚIEI

Pr. V. M. din L. Ne-am bucurat de interesantele comunicări, în legătură cu experiențele pastorale ale începutului de post. Le vom publica și rugăm pe cât mai mulți preoți, să ne împărtășească impresiile lor asupra stării sufletești a poporenilor și gradul de convingere și râvnă, cu cari se pregătesc de Sf. Paști.

REVERENZI PREOȚEȘTI

din stofă fină, cu prețul dela 1500 Lei în sus, — precum și COSTUME BĂRBĂTEȘTI, execută CROITORUL

M. MUNTEAN
CLUJ, Str. Regina Maria 48.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.